

Повна назва: Основи наукових досліджень

Статус: *дисципліна самостійного вибору навчального закладу* циклу фундаментальної та природничо-наукової підготовки

Мета: познайомити студентів з базовими поняттями наукового дискурсу, методологію досліджень, основними жанрами досліджень, навчити студентів самостійно організувати свою роботу для вирішення конкретних навчально-наукових та наукових завдань.

Зазначена мета передбачає реалізацію низки **завдань**:

- 1) дати уявлення про зміст, форми, функції наукової діяльності,
- 2) навчити шукати, збирати, описувати, систематизувати, аналізувати науково-критичну літературу за обраною темою,
- 3) дати перше уявлення про методи, методологію, методіку наукового дослідження,
- 4) підготувати студентів до написання курсової роботи,
- 5) навчити організувати своє робоче місце, вести архів та картотеку.

Обсяг, методики, і технології викладання дисципліни:

Тематичний план дисципліни «Основи наукових досліджень» складається з двох змістових модулів, кожен з яких поєднує в собі відносно окремий тематичний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька її навчальних елементів дисципліни за змістом і навчальною спрямованістю.

Для визначення рівня засвоєння слухачами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи навчання:

- 1) лекційні заняття, на яких викладається теоретичний матеріал, наводяться практичні приклади; заняття проводяться з використанням технічних та програмних засобів;
- 2) практичні заняття, що передбачають підготовку теоретичних та практичних питань з дисципліни;
- 3) консультації, які проводяться з метою допомоги студентам у виконанні їх індивідуальних завдань та роз'яснення окремих розділів теоретичного матеріалу, відпрацювання студентами пропущених занять.

Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять, годин			Форми контролю
			Аудиторні		Самостійна робота студента	
			лекційні	практичні		
1	Модуль 1. Основи наукових досліджень студентів					
1.1	Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічний аспект наукової діяльності					
1.1.1	Тема 1. Вступ. Поняття науки; форми наукової роботи студента вищого навчального закладу.	8	2	2	4	Опитування й перевірка теоретичних знань та практичних завдань. Контрольна робота №1.
1.1.2	Тема 2. Курсова робота як навчально-науковий жанр. Загальна характеристика курсової роботи.	6	2		4	
1.1.3	Тема 3. Поняття наукової інформації та науково-критичних джерел. Основні принципи роботи науково-критичними джерелами	10	2	4	4	
1.1.4	Тема 4. Поняття методу, методики наукового	8	2	2	4	

	дослідження					
1.1.5	<u>Тема 5.</u> Поняття методології наукового дослідження	6		2	4	
1.1.6	<u>Тема 6.</u> Герменевтичні процедури в процесі наукового дослідження	9	2	2	5	
	<u>Разом</u>	47	10	12	25	
	Змістовий модуль 2. Практико-технологічний аспект наукової діяльності					
1.2.1	<u>Тема 7.</u> Структура наукового дослідження. Специфіка навчально-наукової роботи	6		2	4	Опитування й перевірка теоретичних знань та практичних завдань. Контрольна робота №2.
1.2.2	<u>Тема 8.</u> Огляд науково-критичних джерел з теми дослідження	6		2	4	
1.2.3	<u>Тема 9.</u> Формулювання актуальності, мети, завдань, об'єкта й предмета наукового дослідження	8		4	4	
1.2.4	<u>Тема 10.</u> Типи наукових видань. Характеристика	7	1	2	4	

	жанру наукової статті				
1.2.5	Тема 11. Характеристика жанру наукової рецензії	7	1	2	4
1.2.6	Тема 12. Літературно-критична есеїстика. Проблема формування й розвитку критичного мислення <i>Модульна контрольна робота №2</i>	9	2	2	5
	<u>Разом</u>	43	4	14	25
	<u>Разом за курс</u>	90	14	26	50

Знання та навички

Студент повинен знати :

визначення наукової діяльності, форми й жанри наукової діяльності, поняття методів, методології, методики наукової роботи, шляхи збору й вивчення науково-критичних джерел, структуру наукової праці, особливості написання й оформлення курсової роботи.

вміти :

розрізняти наукові матеріали від навчальних, навчально-наукових, художніх, публіцистичних тощо; шукати, знаходити, описувати, систематизувати, аналізувати науково-критичні джерела; складати план роботи над курсовою роботою і план самої курсової роботи, формулювати актуальність, об'єкт, предмет, підбирати коректні методи розкриття теми, формулювати тезу, добирати аргументи й наводити ілюстрації до положень роботи, робити узагальнення та висновки.

Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 години / 3 кредитів ECTS.

Види робіт: Контроль за рівнем засвоєння матеріалу та знань студентів проводиться у таких формах: виконання індивідуальних завдань; виконання самостійних письмових аудиторних робіт; усні відповіді на семінарських заняттях; іспит.

Протягом триместру здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час захисту індивідуальних завдань, перевірки самостійних робіт, надання відповідей біля дошки, перевірки виконаних творчо-пошукових завдань. Підсумковий контроль з дисципліни «Основи наукових досліджень» проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку в 1 (2) триместрі, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу.

Оцінювання:

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
Повна відповідь на практичне заняття	5	6	30
Доповнення й участь в обговоренні питань плану практичного заняття	1	13	13
Творчо-пошукова робота	12	1	12
Виконання письмової самостійної роботи	15	1	15
Загальна кількість балів			70
Іспит			30
Всього за триместр			100

Викладач:

Шестопалова Тетяна Павлівна, доктор філологічних наук, професор кафедри української філології, теорії та історії літератури ЧНУ ім. Петра Могили. Стаж педагогічної діяльності – 24 роки. Кількість виданих наукових праць – більше 50. В 2011 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора наук зі спеціальності 10.01.06 – Теорія літератури. Тема дисертації: «Концепти теоретичної свідомості Юрія Лавріненка»

Сфера наукових інтересів – критична свідомість української літератури.